

**DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortingets finanskomite
Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref
2025/510

Vår ref
25/1065-

Dato
3. mars 2025

**Dokument 8:84 S (2024-2025) Representantforslag fra
stortingsrepresentantene fra Guri Melby, Sveinung Rotevatn, Grunde
Almeland, Ola Elvestuen og Alfred Jens Bjørlo**

Jeg viser til brev fra Finanskomiteen 17. februar 2025, der det bes om min vurdering av representantforslag 84 S (2024–2025) fra stortingsrepresentantene Guri Melby, Sveinung Rotevatn, Grunde Almeland, Ola Elvestuen og Alfred Jens Bjørlo om at Norge skal ta en europeisk lederrolle for Ukraina. Under fremgår mine vurderinger av de tre representantforslagene.

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å øke den økonomiske støtten til Ukraina slik at Norge bruker inntil hele handlingsrommet i handlingsregelen, med mål om at Norge skal ta europeisk lederrolle for Ukraina. Dette inkluderer både militær og sivil støtte.

Vurdering

Regjeringen står fast ved vår forpliktelse til å støtte Ukraina i deres kamp for frihet og uavhengighet. Ukrainsk og europeisk sikkerhet henger tett sammen. Det er derfor i vår interesse at Russland ikke vinner frem med sin folkerettsstridige angrepskrig mot Ukraina.

Enigheten mellom alle partier på Stortinget om å utvide Nansen-programmet i fjor høst understreker at Norge er samlet i støtten til Ukraina. I 2025 er bevilgningen til Nansen-programmet økt til 35 mrd. kroner. 22,5 mrd. kroner skal gå til militær støtte og 12,5 mrd. til humanitær og sivil støtte. Programmet er forlenget med tre år og gjelder til og med 2030. Den samlede rammen for bidraget er dermed økt med 79,5 mrd. kroner fra 75 mrd. kroner til minst 154,5 mrd. kroner i perioden. Utvidelsen av Nansen-programmet legger til rette for en mer strategisk tilnærming til militær og sivil støtte til Ukraina og styrker Norges troverdighet

som en langsiktig og stabil alliert. Partiene på Stortinget er enige om at Norge fortsatt vil støtte Ukrainas forsvarskamp og gjenoppbygging så lenge Ukraina har behov for det. Støtten finansieres innenfor ansvarlige økonomiske rammer, i tråd med det finanspolitiske rammeverket.

Nansen-programmet skiller seg ut internasjonalt fordi det har enstemmig støtte i Stortinget, innebærer langsiktige forpliktelser og kombinerer militær og sivil støtte. At andre land også øker støtten, er positivt og viktig for Ukrainas forsvarskamp.

Regjeringen vurderer kontinuerlig hvordan Nansen-støtten kan innrettes for å oppnå størst mulig effekt. Videre følger regjeringen utviklingen i Ukraina tett og vurderer løpende behovene i dialog med ukrainske myndigheter og allierte land.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen etablere en ordning for risikoavlastning for norske næringslivsaktører som ønsker å investere i Ukraina, i foreslått størrelsesorden 500 mill. kroner. Dette kan inkludere garantier, forsikringer og andre finansielle instrumenter for å redusere risikoen ved investeringer i et krigsrammet land.

Vurdering

Regjeringen har allerede opprettet en særskilt ordning for risikoavlastning for norske aktører som ønsker å investere i Ukraina. I statsbudsjettet for 2025 ble det opprettet en egen ordning under Eksportfinansiering Norge (Eksfin), med en ramme på 630 mill. kroner, for å avlaste risiko for norsk eksport og norske investeringer i Ukraina. På samme måte som under Eksfins andre eksportordninger, kan Eksfin avlaste både kommersiell og politisk risiko knyttet til en eksporttransaksjon og investering. Avlastning av politisk risiko kan for eksempel være at Eksfin gir garanti som sikrer at norsk aktør som investerer i Ukraina får erstatning dersom bygg eller anleggsmidler blir skadet som følge av krigshandlinger. Sammenlignet med Eksfins hovedordning, Alminnelig garantiordning, kan Eksfin ta høyere risiko i enkeltsaker, og har også anledning til å gi garantier uten å dele risikoen med en bank. For å være i tråd med internasjonalt regelverk, er det et krav om at Eksfins ordninger går i balanse på lang sikt. Det gjelder også Ukraina-ordningen.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å fjerne toll på jordbruksvarer importert fra Ukraina for å støtte landets økonomi og bidra til økt handel mellom Norge og Ukraina.

Vurdering

Ved behandling av Prop. 1 S Tillegg 2 (2022-2023) fremmet finanskomiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Miljøpartiet de Grønne forslag om at «*Stortinget ber regjeringen innføre tollfrihet for varer fra Ukraina*», jf. Innst. 3 (2022-2023). Forslaget fikk ikke flertall i Stortinget.

Norge og de øvrige EFTA-statene undertegnet i 2010 en frihandelsavtale med Ukraina, som trådte i kraft 1. juni 2012. Sammen med frihandelsavtalen inngikk Norge en bilateral landbruksavtale med Ukraina. Frihandelsavtalen sikrer Ukraina full tollfrihet for industrivarer og markedsadgang for viktige ukrainske landbruksvarer.

Forhandlinger om en oppdatering av frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Ukraina ble påbegynt i april 2024 og ferdigstilt 2. desember 2024. Den oppdaterte avtalen erstatter både frihandelsavtalen og den bilaterale landbruksavtalen fra 2010. I den oppdaterte avtalen gir Norge tollforbedringer tilsvarende det som gis i frihandelsavtaler Norge har inngått de senere årene.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jens Stoltenberg', with a horizontal line underneath.

Jens Stoltenberg